

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobce: **D. B.**, zastoupen Mgr. Markem Sedlákem, advokátem se sídlem Příkop 834/8, 602 00 Brno, proti žalovanému: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, 130 51 Praha 3, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 9. 2016, č. j. CPR-18929-2/ČJ-2016-930310-V243, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 1. 11. 2016, č. j. 75 A 29/2016 - 95, o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti žalobce **se přiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností žalobce (dále jen „stěžovatel“) brojí proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem (dále jen „krajský soud“) ze dne 1. 11. 2016, č. j. 75 A 29/2016 - 95, (dále jen „napadený rozsudek“), jímž krajský soud zamítl stěžovatelovu žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 9. 2016, č. j. CPR-18929-2/ČJ-2016-930310-V243 (dále jen „napadené rozhodnutí“). Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání stěžovatele proti Rozhodnutím Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje, odboru cizinecké policie, oddělení pobytových agend č. j. KRPA-452785-55/ČJ-2014-000022 ze dne 7. 7. 2016 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), kterým bylo stěžovateli uloženo správní vyhoštění podle ustanovení § 119 odst. 1 písm. b) bod 9 a podle § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v rozhodném znění (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), na dobu dva roky ode dne, kdy pozbude oprávnění k pobytu na území ČR. Současně byla žalobci ve smyslu § 118 odst. 3 zákona o pobytu cizinců stanovena doba k vycestování z území ČR do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Správní vyhoštění bylo stěžovateli uloženo, neboť opakovaně porušuje právní předpis, když pobýval na území ČR neoprávněně, naposledy v době od 11. 6. 2014 do 25. 11. 2014.

Ve své kasační stížnosti stěžovatel mj. požádal o přiznání odkladného účinku. K tomu uvedl, že následky správního vyhoštění by pro něj znamenaly nenahraditelnou újmu. Není přitom známo, že by mohly třetí osoby v důsledku přiznání odkladného účinku utrpět nějakou újmu a není to ani v rozporu s veřejným zájmem. Stěžovatel žije v ČR ve společné domácnosti s manželkou a dětmi. V případě nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti by musel vycestovat a byl by odloučen od rodiny. To je vždy samo o sobě újmu, která může ohrozit vztah s manželkou i dětmi.

Žalovaný s přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti nesouhlasí. Domnívá se, že by to bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem, který zde představuje požadavek, aby se na území ČR zdržovali pouze ti cizinci, kteří dodržují právní předpisy ČR. Aby bylo správní vyhoštění účinným opatřením, musí jeho účinky nastat bezprostředně po spáchání protiprávního jednání či po jeho projednání. Legalizaci pobytu z důvodu využití opravných prostředků ve správním a soudním řízení je bezdůvodně prodlužována doba pobytu na území ČR, během které mohou prohlubovat své soukromé a rodinné vazby, a dosáhnout tak aplikace ustanovení § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců.

Podle § 73 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), soud přiznává žalobě odkladný účinek, *jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem*. Ve smyslu § 107 s. ř. s. uvedené podmínky platí přiměřeně i pro odkladný účinek kasační stížnosti.

Odkladný účinek představuje institut mimořádné povahy. Kasační stížnost proti rozhodnutí soudu ve správním soudnictví není řádným opravným prostředkem, u něhož by bylo možno automaticky očekávat přiznání odkladného účinku. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonným postupem zrušeno.

Možnost přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. podmíněna kumulativním naplněním dvou objektivních podmínek: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a 2) přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Nejvyšší správní soud proto nejprve posuzoval, jaká újma by vznikla přiznáním, resp. nepřiznáním odkladného účinku stěžovateli a jiným osobám.

Jak již Nejvyšší správní soud dříve judikoval, k tomu, aby mohl být kasační stížnosti takový účinek přiznán, musí stěžovatel v první řadě dostatečně podrobně a určitě tvrdit, že mu hrozí újma nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám. Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy tak má stěžovatel (k tomu srovnej např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012 – 32, či ze dne 23. 1. 2014, č. j. 6 Ads 99/2013 – 11), který musí v odůvodnění svého návrhu konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí a z jakých konkrétních okolností to vyvozuje. Důvody možného vzniku újmy jsou vždy subjektivní, závislé pouze na osobě a situaci stěžovatele.

V daném případě stěžovatel povinnost tvrzení splnil. Přestože odůvodnil žádost o přiznání odkladného účinku vznikem „nenabraditelné újmy“, Nejvyšší správní soud neshledal, že by nesprávnost použité terminologie, která platila do 31. 12. 2011, bránila přiznání odkladného účinku. Novelou s. ř. s. provedenou zákonem č. 303/2011 Sb. došlo s účinností od 1. 1. 2012 ke změně úpravy podmínek pro přiznání odkladného účinku v § 73. Na rozdíl od předchozí právní úpravy již není nutné prokazovat tzv. „nenabraditelnou újmu“ žalobce (resp. důvodnou obavu její hrozby), ale je třeba prokázat nepoměr mezi újmu, která by vznikla žalobci nepřiznáním odkladného účinku, a případnou újmu, která by mohla vzniknout jiným osobám, pokud by k odložení účinků jinak závazného rozhodnutí došlo.

Stěžovatel tvrdil, že v důsledku vycestování do jeho domovského státu by byl odtržen od své rodiny, se kterou žije v ČR ve společné domácnosti. Výkonem rozhodnutí by mu proto vznikla nepoměrně větší újma, než jaká přiznáním odkladného účinku může

pokračování

vzniknout jiným osobám. Soud neshledal, že by přiznání odkladného účinku mohlo v posuzované věci způsobit jiným osobám větší újmu, než která hrozí stěžovateli. Jednání, pro které bylo rozhodnuto o jeho vyhoštění, nebyl takové povahy, že by jeho další pobyt na území České republiky, mohl znamenat hrozící nebezpečí pro třetí osoby (případně jinou újmu). Nejvyšší správní soud neshledal žádné další okolnosti, které by tomu nasvědčovaly. Je proto přesvědčen, že nepřiznání odkladného účinku by pro stěžovatele znamenalo nepoměrně větší újmu, než jaká by jeho přiznáním mohla vzniknout jiným osobám. Naopak lze shledat negativní dopad do sféry dalších osob - stěžovatelových dětí a manželky, bude-li stěžovatel nucen okamžitě k návratu do své vlasti.

Pokud jde o možný rozpor s důležitým veřejným zájmem, je opět nutné poměřit na jedné straně újmu hrozící stěžovateli v případě nepřiznání odkladného účinku, a na straně druhé důležité zájmy společnosti. Pro zamítnutí návrhu přitom nepostačuje pouze existence kolidujícího veřejného zájmu, jak by se mohlo zdát z doslovného výkladu ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s., a jak se domnívá i žalovaný. Toto ustanovení nutno vykládat ústavně konformním způsobem, a proto je třeba za pomoci testu proporcionality vážit intenzitu hrozícího zásahu do základního práva svédčícího stěžovateli s intenzitou narušení veřejného zájmu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008 - 131, publ. pod č. 1698/2008 Sb. NSS). S ohledem na rodinné vazby stěžovatele a charakter protiprávního jednání, kterého se zde dopustil, shledává soud, oproti újmě hrozící stěžovateli, riziko narušení veřejného zájmu jen nízké nebo maximálně mírné intenzity (to samozřejmě s ohledem na to, že odkladný účinek působí pouze po omezenou dobu). Stěžovatel byl totiž vyhoštěn toliko pro svou nelegální přítomnost na území ČR (byť opakovanou a dlouhodobou a nerespektující rozhodnutí správních orgánů). V rozhodné době zde nepáchal žádnou jinou nelegální činnost. Proto nelze vyvodit, že by přiznání odkladného účinku bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Tím je splněna druhá podmínka pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud nicméně dodává, že vyjádřeným názorem nikterak nezlehčuje jednání, kterého se stěžovatel dopustil.

Je třeba připomenout, že v usnesení ze dne 6. 12. 2005, čj. 2 Afs 77/2005 – 96, č. 786/2006 Sb. NSS, Nejvyšší správní soud uvedl, že „[o]dkladný účinek podle § 107 soudního řádu správního může být v řízení o kasační stížnosti přiznán a působit nejen ve vztahu k přezkoumávanému rozhodnutí krajského soudu (či jeho částí), ale i přímo ve vztahu ke správnímu rozhodnutí (či jeho částí), ke jehož přezkoumání se dotyčné řízení před krajským soudem vedlo.“ Za dané situace se tedy do rozhodnutí o kasační stížnosti pozastavují účinky nejen ve vztahu k napadenému rozsudku krajského soudu, ale odkladný účinek kasační stížnosti působí i ve vztahu k prvostupňovému rozhodnutí o vyhoštění stěžovatele ve spojení s napadeným rozhodnutím žalovaného.

Závěrem Nejvyšší správní soud připomíná, že usnesení o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je svou podstatou rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj předjímat budoucí rozhodnutí o věci samé (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 - 76, publ. pod č. 1072/2007 Sb. NSS).

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. prosince 2016

Mgr. Jana Brothánková
předsedkyně senátu